

Komentáře k návrhu soutěžního řádu 2011

Vypracoval Jarek Jiruše, prosinec 2011

Po přepracování Soutěžního řádu a Turnajového řádu se volalo již delší dobu a započalo se již v období minulého Výkonného výboru ČAGo (Aleš Cieplý). Důvodem je to, že řády se v průběhu let různě doplňovaly, až se staly velmi nepřehlednými.

Předkládám připravený **Soutěžní řád** (SR) a **Pravidla soutěžní partie** (PSP) namísto dřívějšího SR a Turnajového řádu. Všecko, co se týká organizace soutěží, je nyní v Soutěžním řádu a všecko, co se týká odehrání partie, je v Pravidlech soutěžní partie.

Seznam změn včetně uvedení, co již bylo v návrhu z minulého výboru (*kurzívou jsou moje vysvětlující komentáře*):

- Přeuspořádání kapitol tak, aby na sebe logicky navazovaly, a odstranění duplicit.

Například kalendář akcí se v jednom řádu nazýval „sportovní kalendář“, ve druhém „turnajový kalendář“, rovněž ustanovení o rozhodcích a odvolacích komisích byla duplicitní. Návrh z minulého výboru se to již pokoušel sjednotit, ale rozbil zase návaznost: kupříkladu v jednom řádu byla ustanovení o typech turnajů, losování a určení pořadí, ale co se stane při vynechání kola, bylo řešeno v druhém řádu.

- Opraveny formální chyby (překlepy, nadbytečná slova, nezavedené zkratky, sjednocení různých zkratek pro totéž, chybné odkazy na jiné články apod.), asi 90 oprav.

A doufám, že jsem zase nezanesl jiné chyby ☺

- Z textů vypuštěny nepoužívané komise (námitková, mládeže, technicko-metodická). Zůstává pouze STK a Výkonný výbor.

Výbor může zavést jakoukoliv komisi, netřeba však ji zmiňovat v řádech a při každé praktické změně muset nechat hlasovat valnou hromadu i o změně řádů.

Pravidla soutěžní partie:

- Struktura je zjednodušena ze tří úrovní článků na dvě (tj. pouze I-2 namísto I-2.3).
- Doplněno, že Pravidla nemohou obsáhnout všechny možné situace. Proto

je třeba zabránit pokusům o „právnícké slovíčkaření“ překrucující smysl Pravidel jenom kvůli konkrétní slovní formulaci a také dát rozhodčímu pravomoc rozhodnout případy, které Pravidla nepředpokládají (I-4).

Převzato z pravidel mezinárodní šachové federace FIDE.

- Upřesněno, podle jakých pravidel se vlastně hraje (II).
- Doplněno nepoškozovat dobré jméno hry go (III-1).

Základní pravidlo používané ve všech sportech. Rozhodčí a pořadatel by měl mít pravomoc zasáhnout proti nevhodně se chovajícímu hráči přímo na místě, nikoliv až přes stížnost Výboru.

- Chování v průběhu partie (čl. III): doplněny zákazy
 - vnášet do zápisu partie tahy, které ještě nebyly zahrány
 - vracet zpět svoje tahy (kromě případu, kdy se jedná o nemožný tah)
 - v cizí partii upozornit na nemožný tah
 - komentovat cizí partii tak, že by to hráči mohli zaslechnout
 - kouření je povoleno pouze v prostorách vyhrazených pořadatelem

Zrušeno, že tato ustanovení zůstávají v platnosti při přerušení partie na dobu kratší než 3 hodiny.

Všechno to jsou věci běžně používané, které byly buď umístěny na jiných místech řádů či prosazovány rozhodčími.

- Při pasování nutno říci zřetelně „pass“ (IV-3).

Tiché zmáčknutí hodin lze přehlédnout.

- Hráč by měl zacházet s hodinami vhodným způsobem (V-1g, h).
- Čekací doba zkrácena z hodiny na 30 minut (V-2c).

I tak je to měkké, ale zvyky se budou měnit postupně. V běžných sportovních disciplínách je absurdní, aby se na startu čekalo na opozdilce. Čekání výrazně poškozují čekajícího hráče a zvyhodňuje opozdilce.

I nám nejbližší sport výslovně stanovuje, že „čekací doba je nula minut“ (šachová pravidla FIDE). Jedna hodina je povolena pouze v šachových soutěžích družstev, kde se ovšem dojíždí na danou partii vždy do jiného místa a tudíž se počítá s možným zpožděním spojů. Ovšem spoje nejsou omluvenkou a pokud se zpoždění stane dvakrát za rok, je hráč z celé dané sezóny vyloučen.

- Aktualizován zastaralý popis japonského bjojomi, který nepočítal s existencí elektronických hodin (V-4).

Již v návrhu z minulého výboru.

- Doplněno moderní Fischerovo bjojomi (V-5).

Zatím na ně nemáme hodiny, ale předpokládáme budoucí využití vzhledem k výhodám pro pořadatele (daleko snazší odhadnutí délky turnajového kola) i hráče (ušetřený čas z intervalů bjojomi lze použít). V šachu se stalo standardním v mezinárodních soutěžích.

- Upřesněno vybírání zajatců v časové tísní (V-6).
- Při bjojomi dostává při přerušení partie hráč na pečetící tah 1 minutu navíc (dříve 30 s) (VI-6).
- Doplněny pravomoci rozhodčích (čl. VII).

Jsou uplatňovány již nyní, je dobré je podchytit do psané podoby.

- Nejasné umístování kamenů se opravuje na čas hráče, který nejasně zahrál a soupeřovi v případě časové tísně náleží časová kompenzace (VIII-2).

Za chybu pyká, kdo ji udělá, nikoliv druhý. Soupeře to může v časovce rozhodit.

- Narušení pozice se opravuje na čas viníka (VIII-3).
- Co dělat s porušenou pozicí (VIII-4).

Už se to praktikuje, je dobré je podchytit do psané podoby.

- Přidáno řešení situace při současném překročení času obou hráčů (VIII-11).
- Přidáno pravidlo o pokusech vyhrát partii jiným než obvyklým způsobem (VIII-12).

Nelze se chovat neférově a schovávat se za to, že „co není zakázáno, je povoleno“.

Soutěžní řád:

- „Turnaje a akce“ jsou všude přeformulovány na soutěže, pokud se tím nemíní specificky turnaj jednotlivců.
- Oddělen článek o soutěžích jednotlivců a článek o soutěžích družstev.
- Konkrétní soutěže (MR, celoroční soutěže jako Gobalinga či Grand Prix) jsou přesunuty do příloh a směrnic (I-3).

Jeden z hlavních důvodů, proč se řád přepracovával.

- Do propozic přidáno typ partie a komi (II-1.5).

Je to běžná praxe, řád se dává do souladu s ní. Komi stanovuje pořadatel, nikde závazně není vyhlášeno. V návrhu z minulého výboru vypadlo tempo hry.

- Odstraněn text „ženy se mohou účastnit soutěží mužů, dívky chlapců“ (II-2.2).

Obecně diskriminační text (muži se soutěží žen zúčastnit nesmí) a navíc žádné soutěže mužů nemáme, pouze smíšené a ženské.

- Zrušeno, že „mistrovské soutěže družstev probíhají jaro-podzim“.
- Turnajový kalendář (II-3): původně „sestavuje STK v prosinci na následující rok“ nahrazena „na půl roku dopředu“, změny termínů ze 3 měsíců na 2.

Turnaje v lednu by byly plánované jen měsíc dopředu, zatímco podzimní prakticky rok dopředu. Půl roku je rozumný kompromis jako závazné minimum, i když se pořadatelům doporučuje termín rezervovat co nejdříve.

- Zrušen článek o schvalování soutěží SŘ 2.3. Bod o dodatečném šetření přesunut do námitek, ostatní řeší článek o turnajovém kalendáři.

Již v návrhu z minulého výboru.

- Náklady: přidán nárok členů Asociace na 20% slevu na startovním (II-5.3).

Dříve se vztahovalo pouze k turnajům Grand Prix, po jejím zrušení vypadlo.

- Povinnosti pořadatelů: přidána povinnost publikovat propozice alespoň měsíc předem (II-6.3).

Nutné kvůli hráčům i propagaci akce. Dříve se vztahovalo pouze k turnajům Grand Prix, po jejím zrušení vypadlo.

- Povinnosti pořadatelů: zrušena povinnost zajistit ubytování, naopak povinnost dodržet podmínky Asociace, za kterých bylo pořádání soutěže svěřeno. Dále odeslat výsledky soutěže do 3 dnů (dříve 10).

Již v návrhu z minulého výboru.

- Pořadatel může vyloučit hráče – na návrh rozhodčího.

Již v návrhu z minulého výboru.

- Sjednoceny různé odstavce o rozhodčích do jednoho v SŘ a jednoho v PSP (II-7).

- Odvolání (II-8.2) lze podat do 3 dnů (dříve 4).

Již v návrhu z minulého výboru.

- Práva a povinnosti kapitána družstva přesunuty do článku o soutěži družstev.

Již v návrhu z minulého výboru.

- Systém soutěží aktualizován (čl. III).
- Zrušeno, že vítěz soutěže má právo postupu do vyšší (SŘ 3.5.1).

Nadbytečné, již v návrhu minulého výboru.

- Různě roztroušené odstavce o turnajích zahrnuty pod jediný článek jako soutěže jednotlivců (čl. IV).

- Definitoricky dopsáno bodování (IV-1.2).

Může se zdát samozřejmé, ale liší se od bodování v soutěžích družstev.

- Do soutěží jednotlivců přidán odstaveček o zápasech (IV-2).

I když máme takřka výlučně turnaje, obecně můžeme počítat i se zápasy právě dvou hráčů.

- Turnaje se mohou kombinovat se zápasy (IV-3.5).

Například play-off.

- Popis vedlejších kritérií (IV-5.2): Dopsána různá zvyková označení, vypuštěna subjektivní hodnocení spravedlnosti kritérií, která v řádech nemají co dělat, opravena definice SDOS.
- Změněno pořadí vedlejších kritérií pro turnaje každý s každým: SDOS před vzájemnou partii (IV-5.4).

Vzájemná partie by vždy měla následovat až po statistických kritériích, protože se týká pouze jednoho kola, kdežto statistická kritéria (SOS, SDOS atd.) zahrnují všechna kola turnaje. Rovněž šachová pravidla upřednostňují SDOS před vzájemnou partií (mají ještě i další kritéria, protože tento typ turnajů je v šachu nejčastější).

Příklad 1: Na MR se má rozhodnout mezi dvěma hráči se stejným počtem bodů uprostřed tabulky. Hráč X porazil vítěze turnaje, hráč Y s vítězem prohrál, ale porazil hráče X. Všechny ostatní výsledky mají stejné. Dle dosavadního pořadí kritérií je lepší výsledek hráče Y (vzájemná partie). Dle nového pořadí kritérií je lepší výsledek hráče X (SDOS). Logicky výhra nad vítězem turnaje je hodnotnější než výhra nad hráčem uprostřed pole. Proto by měl být hodnotnější výkon hráče X.

Příklad 2: Na MR se má rozhodnout o vítězi mezi dvěma či více hráči se

stejným počtem bodů: výsledek zůstane stejný jako doposud, protože SDOS i vzájemná partie dají stejný výsledek. V řadě případů ovšem ani vzájemnou partii nelze použít a rozhoduje SDOS tak jako tak.

- Do vedlejších kritérií přidán popis MSOS.

Již v návrhu z minulého výboru.

- Soutěž družstev (čl. V): ponechána, i když se neprovozuje.

Dle výboru je škoda jednou vypracovaný systém zahodit, když se mohou v budoucnu družstva zavést.

- Námitky se podávají jednotným způsobem (VI-3) a už se neliší jednotlivci či družstva.

Již v návrhu z minulého výboru.

- Odvolání do 14 dní (dříve 15).

Již v návrhu z minulého výboru.